

Ispitivanje ispušnih plinova motornih vozila u stanicama za tehnički pregled vozila

Eko test

Stručni bilten broj 87

Centar za vozila Hrvatske

Izdavač:

Centar za vozila Hrvatske d.d.
Zagreb; Ilica 15/1
<http://www.cvh.hr>
tel. 01/4833444
fax. 01/4833610

Za izdavača:

Stipo Lozić-Baškarad, dipl.ing.

Autor:

Zoran Kalauz, dipl.ing.

Recenzija:

Dr.sci. Miljenko Ferić, dipl.ing.

Grafički urednik:

Mladen Hafner, dipl.inž.

Lektor:

Dr.sci. Miljenko Ferić, dipl.ing.

Ovaj bilten služi kao tehnička uputa nadzornicima tehničke ispravnosti vozila u Republici Hrvatskoj. Prenošnje tekstova, djelomično ili u cijelosti, dozvoljeno je samo uz pismeno odobrenje izdavača i autora. Zabranjena je svaka vrsta mehaničkog, optičkog ili elektronskog umnožavanja. Centar za vozila Hrvatske zadržava pravo izmjene ovog biltena bez prethodne najave. Ovaj bilten vrijedi do donošenja odgovarajuće druge upute po nadležnom državnom tijelu ili Centru za vozila Hrvatske. Sva prava zadržana.

Tiskano u Hrvatskoj.

Tisak: "TISK" Zagreb

1. izdanje, siječanj 2000.

Naklada 1. izdanja: 2000 primjeraka

1.	Uvod.....	1
2.	Osnovno o izgaranju i produktima izgaranja u benzinskim motorima	3
2.1	Sastav ispušnih plinova.....	5
2.2	Konstruktivski dodaci motoru za smanjenje sadržaja štetnih ispušnih plinova	9
2.2.1	Katalizatori.....	9
2.2.2	Lambda sonda	12
2.2.3	Sustavi za paljenje smjese	14
2.2.4	Sustavi za napajanje gorivom	19
2.2.5	Kombinirani sustavi za kontrolu rada motora	23
2.3	Benzinsko gorivo.....	25
3.	Osnovno o izgaranju i produktima izgaranja u dizelskim motorima	27
3.1	Konstruktivski zahvati za smanjenje sadržaja štetnih ispušnih plinova.....	30
3.1.1	Oblikovanje prostora izgaranja	30
3.1.2	Prednabijanje motora i hlađenje stlačenoga zraka.....	32
3.1.3	Povrat ispušnih plinova u usisnu granu	33
3.1.4	Određivanje trenutka početka i završetka ubrizgavanja goriva	33
3.1.5	Naknadna obrada ispušnih plinova	34
3.1.6	Opremanje motora boljim sustavima za napajanje	35
3.2	Opasnosti ispitivanja zacrnjenja ispušnog plina dizelskog motora	41
3.3	Dizelsko gorivo	42
4.	Provedba ispitivanja ispušnih plinova motornih vozila - EKO test.....	44
4.1	EKO test benzinskih motora bez katalizatora ili s nereguliranim katalizatorom (BEZ-KAT)	48
4.1.1	Tumačenje rezultata ispitivanja ispušnih plinova za BEZ-KAT motore	53
4.2	EKO test benzinskih motora s reguliranim katalizatorom (REG-KAT)	55
4.2.1	Tumačenje rezultata ispitivanja ispušnih plinova za REG-KAT motore	65
4.3	EKO test dizelskih motora (DIZEL).....	67

4.3.1	Tumačenje rezultata ispitivanja ispušnih plinova za dizelske motore (DIZEL).....	77
5.	Dodaci.....	79
5.1	Uporaba zaštitnih sredstava pri izvođenju EKO testa	79
5.2	Postavljanje sonde za mjerenje temperature ulja u motoru	80
5.3	Mjerenje brzine vrtnje motora dodatnim instrumentima.....	81
5.4	Formula za proračun lambda faktora na osnovi izmjerenoga volumenskog sadržaja pojedinih plinova	83
5.5	Formula za pretvorbu zacrnjenja ispušnih plinova dizelskih motora.....	84
5.6	EKO test vozila s više ispušnih sustava	85
5.7	Tumač pojedinih skraćenica iz kataloga za EKO test i objašnjenje tablica uz tehničke podatke (Autodata)	86
5.8	OBd sustavi.....	91
6.	Literatura	94